

2022

Verksamhetsberättelse för Diabetesfonden

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond

Om Diabetesfonden

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond – Diabetesfonden, stödjer forskning kring alla typer av diabetes för att hitta orsaker till och botemedel mot sjukdomen. Diabetesfonden stödjer också kunskapssatsningar kring diabetes. Diabetesfonden delar ut forskningsanslag till alla varianter och aspekter av diabetes så länge forskningen bedöms hålla högsta vetenskapliga kvalitet.

Många av forskningsområdena kring diabetes, trots att det finns många varianter av diabetes har liknande vetenskapliga frågeställningar när det kommer till ämnesomsättning, nutrition, livsstilsfrågor, prevention, samt vårdvetenskap och omvårdnad. Forskning på dessa områden bidrar till framgångar som är till nytta för samtliga diabetessjukdomar. Därför stödjer Diabetesfonden forskning kring alla former av diabetes.

Diabetesfondens vetenskapliga råd, bestående av ledande diabetesforskare, bedömer de forskningsansökningar som kommer in och lämnar därefter förslag till styrelsen. Detta för att säkerställa att de gåvor vi får in hamnar där de gör störst skillnad för diabetessjuka.

Forskningen har gjort så att människor med diabetes lever längre än tidigare, men ännu drabbas många av komplikationer och en förkortad livslängd. Mer resurser behövs för att minska komplikationer, förbättra behandlingar och i framtiden hitta botemedel mot diabetes. Våra givare och de forskningsprojekt som får stöd från Diabetesfonden möjliggör dessa framsteg.

Innehåll

Om Diabetesfonden	2
Utdelning på 32,6 miljoner kronor	3
Anslag till diabetesforskning och kunskapsspridning.....	3
Diabetesfondens ändamål	4
Forskning.....	4
Kunskapsspridning.....	8
Ekonomi	9

Utdelningsrekord på 32,6 miljoner kronor

Från och med november 2021 övergick aktiv insamling av gåvor successivt till Svenska Diabetesförbundets 90-konto och helt från och med maj 2022. Diabetesfondens 90-konto finns kvar men kommuniceras inte utåt efter 1 maj 2022. Gåvor som ändå kommit in under året har hanterats enligt gällande rutiner och regler och redovisas i Diabetesfondens årsredovisning. Den samlade insamlingsverksamheten

för 2022 beskrivs i Svenska Diabetesförbundets verksamhetsberättelse.

Kombinationen av gåvor och Diabetesfondens kapitalplacering, som gav god utdelning, ledde till att Diabetesfondens styrelse kunde dela ut ett rekordstort belopp om 32,6 miljoner till forskning och kunskapsspridning om diabetes.

Anslag till diabetesforskning och kunskapsspridning

Diabetesfonden tog under året beslut om att utlysa 26 miljoner kronor i forskningsanslag till diabetesforskningen för nästkommande år, 2023. Dessutom

utlystes anslag till kunskapsspridningsinsatser om 6,6 miljoner kronor.

26
miljoner kronor

till diabetesrelaterade
forskningsprojekt.

6,6
miljoner kronor

till kunskapsspridande
insatser.

Diabetesfondens ändamål

Diabetesfondens verksamhet utgår från stiftelsens stadgar, där det framgår att Diabetesfonden har fyra ändamål:

1. Att främja och stödja den vetenskapliga forskningen rörande diabetes.
2. Att verka för utbildning av personal inom de olika vårdsektorerna avseende diabetes.
3. Att främja utarbetandet av nya undersöknings- och behandlingsmetoder avseende diabetes.
4. Att verka för ökad upplysningsverksamhet rörande problemen kring diabetes.

Diabetesfonden bedriver ändamålsverksamhet enligt nedan.

Forskning

Diabetesfonden delar varje år ut forskningsanslag till alla varianter och aspekter av diabetes utifrån projektens vetenskapliga kvalitet. Fördelningen av anslag ser olika ut från år till år, då Diabetesfondens vetenskapliga råd bedömer forskningsprojekten utifrån vetenskaplig kvalitet och inte forskningsområde. De ansökningar, oavsett diabetesområde, med högst kvalitet är de ansökningar som beviljas forskningsanslag. Det är kvaliteten som är den avgörande faktorn, det är den som vi kan bedöma och kategorisera – vi kan däremot inte säga att något forskningsområde är viktigare än något annat – alla områden är viktiga.

Vårt vetenskapliga råd består av tio av Sveriges ledande diabetesspecialister. De bedömer varje år de

ansökningar som kommer in och lämnar en rekommendation till styrelsen som beslutar om anslag.

Diabetesfondens vetenskapliga råd:

Stellan Sandler, ordförande
Unn-Britt Johansson, vice ordförande
Anna Krook, sekreterare
Mikael Rydén, professor
Anders Tengholm
Janeth Leksell, docent
Lena Eliasson, professor
Olov Rolandsson, professor
Åsa Hörnsten, professor
Per-Anders Jansson, professor

Pågående forskningsprojekt

Under året rekviderade 52 forskningsprojekt de anslag som de beviljats av styrelsen vid 2021 års utdelning på 25,5 miljoner kronor. Av dessa beviljade forskningsprojekt var 33 nya ansökningar som delade på 15,1 miljoner kronor, 19 var projekt som har fått ett s.k. rekommenderade anslag, d.v.s. anslag som löper över 2-3 år, som delade på 10,4 miljoner kronor.

De 33 nya forskningsprojekten som rekviderade anslag för första gången under 2022 var:

Juleen R. Zierath

Hur träning reglerar skelett-muskelnns insulinkänslighet vid typ 2-diabetes.

Anna Krook

Icke-kodande RNA och hur dessa påverkar muskelnns insulinkänslighet.

Ulf Smith

Cellers åldrande orsakar insulinresistens och typ 2 diabetes.

Anders Tengholm

Cellsignalering som reglerar frisättning av Langerhanska ö-hormoner.

Nils-Göran Larsson

Inhibition of mitochondrial function in mice improves diet-induced insulin resistance and type 2 diabetes.

Hindrik Mulder

Funktionella studier av det genetiska underlaget för diabetes med hjälp av stamceller.

Olle Korsgren

Klarläggande av den bakomliggande etiologin vid typ 1 diabetes och utveckling av terapeutiska interventioner för att bromsa eller förhindra sjukdomsutvecklingen.

Per-Anders Jansson

Nya strategier för att förebygga typ 2 diabetes.

Anna Blom

Moderna roller för ett gammalt system: komplementproteiner reglerar autofagi och insulinsekretion i beta-celler.

Olov Rolandsson

Bieffekterna av medicinering med metformin vid typ 2 diabetes; patientperspektiv och mikrobiota - MEMO studien.

Jorge Ruas

Pre-klinisk utvärdering av Neurturin som ett diabetesläkemedel.

Jan Eriksson

Hjärnans roll vid uppkomst av typ 2-diabetes.

Ulf Ahlgren

En ny teknik för att studera mänskliga Langerhanska öars biokemi in vivo.

Olov Andersson

Förstärkning av tarm-pankreas kommunikationen för att öka insulinproducerande celler och förbättra glukoskontroll i diabetes.

Bryndis Birnir

Regulation av vita blodkroppar med signalmolekylen GABA och dess betydelse för type 1 diabetes.

Nils Wierup

Studier av genetiska nätverk på enskild cellnivå för att hitta nya sjukdomsmekanismer och behandlingsstrategier för typ 2 diabetes (T2D).

Elisabet Stener-Victorin

Triggar höga nivåer av testosteron kronisk inflammation och type 2 diabetes hos kvinnor med polycystiskt ovariesyndrom?

Johanna Lanner

Nya strategier för att förstå sambandet mellan mitokondriedysfunktion och insulinresistens i skelettmuskulatur vid T2D.

Ana Teixeira

Effekter av aviditet på insulinreceptoraktivering.

Unn-Britt Johansson

Precisionsvård med AI teknologi för hållbar hälsa och välbefinnande i det dagliga livet med diabetes.

Jaakko Patrakka

Identifiering av njurskyddande mekanismer i diabetes nefropati.

Karin Stenkula

Mekanismer som reglerar insulinsignalering vid cellytan.

Joao Duarte

Role of brain cellular interactions in the development of metabolic syndrome.

Olga Göransson

Proteinkinasen ampk och dess roll i reglering av fettsyrsyntes i fettceller.

Åsa Hörnsten

DIGEST – Digital support för god sjukdomsintegration, egenvård och transition från barn- till vuxenklirik bland unga med typ 1 diabetes och deras familjer.

Emma Ahlqvist

Genetisk och metabol kartläggning av nya diabetes-subtyper.

Sergiu Catrina

Syresensorn HIF-1 som behandlingsmål i diabetes.

Katarina Hjelm

Test och utvärdering av modell för utbildning och vård av utlandsfödda personer med Typ 2 diabetes samt stöd för anhöriga.

Marie Löf

HealthyMoms2.0-en digital plattform för att behandla graviditetsdiabetes och förbättra hälsa hos mor och barn: en randomiserad kontrollerad studie.

Lance McCracken

Development of an Online Psychological Treatment for Painful Diabetic Neuropathy.

Janeth Leksell

Personcentrerad interventioner för personer med diabetes.

Karin Rådholm

En mHälsa-interventionsstudie för hälsosammare matvanor hos typ 2-diabetespatienter i primärvården.

Lena Jutterström

Patienters och sjukvårdspersonals syn på risk för hjärt-kärlsjukdom vid typ 2 diabetes

Nya anslag avseende verksamhetsår 2023

År 2022 beslutade styrelsen att dela ut 26 miljoner till forskning enligt nedan.

35 nya forskningsprojekt beviljades anslag.

Av dessa hade 8 forskningsprojekt fokus på typ 1-diabetes och delade på 2,7 miljoner kronor, 19 forskningsprojekt hade fokus på typ 2-diabetes och

delade på 8,2 miljoner kronor, 8 projekt hade fokus på både typ 1 och typ 2-diabetes och fick tillsammans dela på 3,2 miljoner kronor.

24 rekommenderade anslag, dvs. anslag som löper över 2-3 år, beviljades anslag på 11,9 miljoner kronor.

Kunskapsspridning

Diabetesfonden anslår medel till kunskapssatsningar kring diabetes och komplikationerna av sjukdomen. Kunskapen om diabetes är avgörande för hur människor med diabetes bemöts och för förståelsen av vikten att skänka pengar till forskning för att drabbade ska kunna leva ett så friskt liv som möjligt, men också för att visionen om en framtid utan sjukdomen ska kunna nås.

Diabetesfonden anslog år 2020 ett rekommenderat anslag på 3 år till projekt Ökad Diabeteskunskap 2.0 för särskilda kunskapsspridnings- och utbildningsinsatser. En projektrapport där effekterna av aktiviteterna redovisades för Diabetesfondens

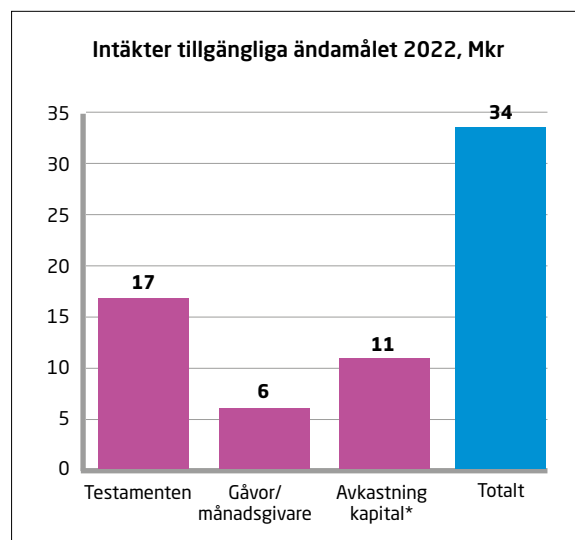
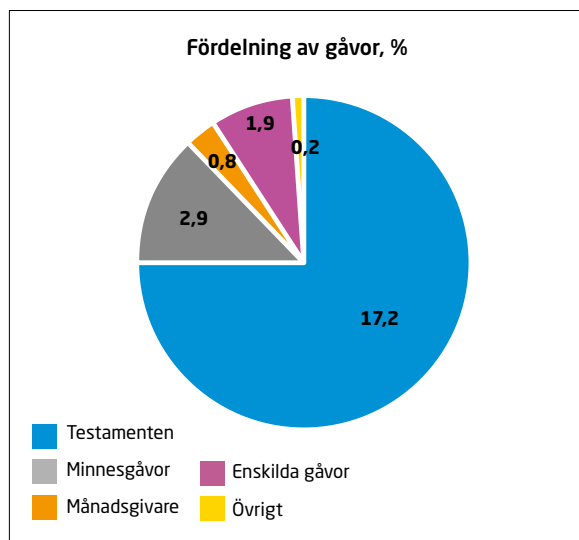
styrelse i slutet av verksamhetsåret och med denna som grund beslutade Diabetesfondens styrelse om ytterligare anslag till projektet om 6,6 miljoner för verksamhetsåret 2023.

Projektet Ökad Diabeteskunskap 2.0 omfattar kunskapsspridnings- och utbildningsinsatser som ämnar att verka för utbildning av personal inom de olika vårdsektorerna avseende diabetes, samt främja utarbetandet av nya undersöknings- och behandlingsmetoder avseende diabetes. Dessa beskrivs i Svenska Diabetesförbundets verksamhetsberättelse.

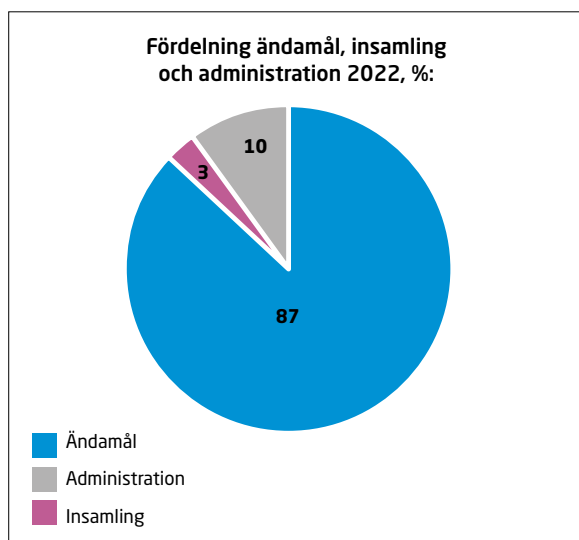
Ekonomi

Diabetesfonden delar ut forskningsanslag med hjälp av gåvor, testamenten och avkastning från det egna kapitalet. I enlighet med reglerna för 90-konto ser vi till att minst 75 % av insamlade medel går till ändamålet och vi strävar efter att hålla nere våra

kostnader så mycket som möjligt, för att maximera anslagen till forskningen. Dock har vi som alla organisationer utgifter i form av exempelvis lokalhyra, löner och materialkostnad.

*Direktavkastning inte värdestegring

Genom att sprida kunskap, förenkla i vardagen
och stödja forskningen gör vi livet med diabetes
så rättvist och förenklat som möjligt.
Under alla faser och situationer i livet.